

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
KAMPEN**

08 Hellenbroek
als prediker

09 De einden der
aarde

12 Je huwelijk...
een bloementuin

Paulus' pleidooi voor een kerkverlater

ds. L. van der Kuijl, Waarde

In Kolosse wilde hij niet langer blijven. Er was maar één drang in het leven van de jonge Onésimus: weg! Weg bij zijn goede meester. Weg bij het Woord van God. De vrije wereld in.

► En indien hij u iets verongelijkt heeft of schuldig is, reken dat mij toe. Ik, Paulus, heb het geschreven met deze mijn hand, ik zal het betalen.

Filémon:18-19a

Hij steelt van Filémon en loopt weg. Zo heeft hij schuld gemaakt bij zijn meester. Onésimus geeft aan Filémon niet waar hij recht op heeft. Eenmaal aangekomen in Rome biedt de wereld hem niet wat hij ervan had verwacht. Eenzaam is hij in die

wereldstad. En daar vindt God hem. De liefdevolle en verkiezende hand Gods leidt Onésimus uiteindelijk tot Paulus. Dan gebeurt het grote wonder. De Heere gebruikt de woorden van Paulus als een zaad der wedergeboorte. Onésimus komt tot bekering en leert buigen voor God. De Heilige Geest gebruikt Gods wet om hem aan een eind te brengen. Onésimus leert bekennen dat hij midden in de dood ligt en het wordt voor hem onmogelijk om door de gehoorzaamheid der wet behouden te worden.

Zo is er plaats gekomen voor de Heere Jezus Christus. Hij is het Die de gestaltenis van een dienstknecht, een slaaf, heeft aangenomen. Met welk doel? Om weggelopen slaven te zoeken en zalig te maken. Is dat wonder ook in uw leven gebeurd?

De schuld

Nu moet Onésimus terug. Dat kan niet anders. Ware bekering komt in de vrucht openbaar. Het hartelijke buigen voor de Heere geeft ook een buigen voor de mensen. Wanneer ons leven gericht wordt op de Heere en de verhouding tot de Heere gaat wegen, willen we ook een rechte verhouding met onze naaste. Daarom zien we Onésimus gaan. Dat hij gaat, is een vrucht van genade. Met weggelopen slaven liep het veelal niet goed af, maar hij heeft er zichzelf voor over gekregen.

Onésimus heeft ook een brief op zak. Een brief met een pleidooi door Paulus voor deze kerkverlater. Een brief waarin Paulus Filémon hartelijk verzoekt om zijn weggelopen slaaf in genade aan te nemen. Maar hoe moet het dan met de schuld? De schuld moet toch worden betaald? Kan Onésimus die schuld betalen? Dat is onmogelijk. Als slaaf kan hij die schuld nooit terugverdienen of afbetalen.

Paulus, hoe moet het toch met mijn schuld? Wat zal dat een grote vraag zijn geweest voor Onésimus. Is dat ook uw vraag? En dan bedoelen we geen tijdelijke schuld, maar uw

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE KAMPEN

Op 4 juni 1835 wordt in Kampen in de woning van Roelof Nijhuis aan de Buiten Nieuwstraat een afgescheiden gemeente geïnstitueerd. Na enige tijd in verschillende woningen bijeen te zijn gekomen, betreft men een timmermanswerkplaats

in de Hofstraat. In 1850 wordt een voormalige bierbrouwerij op de Burgwal aangekocht en tot kerk verbouwd. In de volksmond wordt dit kerkgebouw al spoedig de 'Klumpieskarke' genoemd, waarschijnlijk omdat de meeste boeren op hun klompen naar de kerk komen. Op 18 september 1951 neemt ds. A. Verhagen het huidige kerkgebouw aan de 2e Ebbingestraat in gebruik. Hij spreekt daarbij over 1 Koningen 8:29. De Poortkerk telt ruim 1100 zitplaatsen. In 1999 wordt het interieur grondig opgeknapt. Daarbij worden ook twee muurschilderingen in de kerkzaal aangebracht, voorstellende het Woord en de sacramenten. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Wakend aan Zijn poorten'. Het aantal belijdende bedraagt 888, het aantal doopleden 624.

schuld bij de Heere. Elke zonde maakt schuld. En wij hebben de Heere niet íets, zoals Onésimus, maar álles verongelijkt. Wij hebben de Heere, onze goede Meester, verlaten en geven Hem niet waar Hij recht op heeft. Allemaal zonden, die ons schuldig stellen voor God. Zonder vergevende genade wordt onze schuld dagelijks meer. Vandaag is de rekening al weer veel hoger dan gisteren.

Bent u ontdekt aan de schuld op uw geestelijke bankrekening?

Bent u ontdekt aan de schuld op uw geestelijke bankrekening? Worstelt u met die hemelhoge schuld? Hebt u geprobeerd om die schuld te betalen? Gelukkig als u erachter gekomen bent dat dat niet lukt. Nooit. Die schuld kunt u zelf niet betalen. Die schuld kan een ander voor u niet betalen. 'Hij kan die prijs der ziele, dat rantsoen, aan God in tijd noch eeuwigheid voldoen'. Hebt u erbij gebogen? Hebt u het beleden: 'Heere, nu zou het rechtvaardig zijn als die schuld altijd op mijn rekening blijft staan, maar is er bij U nog een betaalmiddel?'

Borgstelling

Wat is de oplossing van Paulus geweest? Roept hij Filémon op om de schuld maar door de vingers te zien? Hij heeft toch geld genoeg? Nee. Paulus weet dat er - ook in het intermenselijke - recht moet geschieden. Er moet betaald worden. Daarom heeft Paulus zichzelf borg gesteld. Filémon, zo schrijft hij, reken die schuld maar aan mij toe. Schrijf de schuld van Onésimus maar op mijn rekening. Ik zal opdraaien voor alle schade die hij u berokkend heeft. Ik schrijf het met mijn eigen hand.

Ik zet er mijn handtekening onder.

Ik zal het betalen.

Zo komen we bij de kern van het Evangelie: verzoening door voldoening. Paulus beeldt dat af door zijn eigen borgstelling. Daarom mogen we de lijn trekken naar de borgstelling door de Borg in de stilte van de eeuwigheid. Toen heeft de vraag geklonken: 'Wie is hij die met zijn hart borg worde om tot Mij te genaken?' Daar is het de meerdere van Paulus geweest die het gezegd heeft: 'Vader, die hemelhoge schuld van Uw Kerk, het roven van Uw eer door Uw Kerk, reken dat Mij toe. Zet dat maar op Mijn rekening. Ik zal alles betalen'. En Hij heeft de prijs betaald. In de bittere gang van Zijn lijden en sterven heeft Hij voor voldoening gezorgd. Hij heeft Zijn ziel uitgestort in de dood. Hij heeft de zonden van velen gedragen. Voor Wie? Voor Zijn Vader. Zijn Vader krijgt zo waar Hij recht op heeft. Aan Zijn Vader heeft Hij de hemelhoge schuld betaald. Zijn Vader heeft die betaling goedgekeurd.

De Borg heeft ook betaald voor die worstelende schuldenaars, die niet onder hun hemelhoge schuld uit kunnen komen. Zij mogen, door de werking van de Heilige Geest, met oren van het geloof horen: 'Reken dat Mij toe, Ik zal het betalen'. Wat schittert de Borg dan in Zijn verdienste. Wat is het dan een onuitsprekelijk wonder om te mogen ervaren: 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven'. Zij mogen, door de werking van de Heilige Geest, met ogen van het geloof de weg van de Borg volgen. Zij mogen zien hoe Hij kroop door de hof van Gethsémané. Hoe al hun ongerechtigheden op Hem zijn aangelopen. Hoe Hij van God verlaten is geweest, opdat Hij weglopers terug bij God zou brengen. Hoe Hij Zijn bloed gaf tot een betaalmiddel voor de zondeschuld. Is uw schuld al door de Borg overgenomen? Of leeft u nog voor eigen rekening? Het bloed van deze Borg is nu nog voor weglopers beschikbaar. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

De vrouwen hebben haar doden uit de opstanding wedergegeven; en anderen zijn uitgerekte geworden, de aangeboden verlossing niet aannemende, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden.

Hebreeën 11:35

HET GELOOF IN HET LIJDEN

Door het geloof worden de door onweder voortgedrevenen versterkt om het kruis te dragen dat hun is opgelegd. We zagen in het tweede boek der Makkabeeën twee aangrijpende voorvallen daarover. Daarop heeft, naar vermaarde uitleggers oordelen, Paulus het oog gehad. We lazen reeds over het eerste, de marteldood van Eleazar.

Het andere voorval gaat over zeven broeders. Ze werden met hun moeder gevangen genomen en met gesels en riemen geslagen. Door hun trouw en grote vrijmoedigheid werd de koning tot woedende toorn gebracht. Hij beval de oudste voor de ogen van zijn moeder en broeders de tong uit te snijden en handen en voeten af te kappen en daarna in een pan te braden. Zo handelde men met allen, één voor één. Maar, gesterkt door het geloof vermaanden zij elkander om onversaagd te sterven; want 'God, de Heere, zal het recht aanzien en ons genadig zijn'. Deze moeder zag haar zeven zonen op één dag na elkaar gemarteld en gedood worden. Ze verdroeg het met grote lijdzaamheid, wegens de hoop die zij op God had. Daardoor werd zij zo moedig dat zij de ene zoon na de andere troostte. Ze sprak tot hen: 'Ik ben wel uw moeder en heb u gebaard, maar de adem en het leven heb ik ulieden niet gegeven, daarom zal Hij, Die de wereld en alle

► mensen geschapen heeft, u de adem en het leven genadig wedergeven, gelijk gij het nu voor Zijn wet waagt en overgeeft'. Nadat de koning haar ernstig had vermaand haar jongste zoon de marteldood te besparen, vuurde zij integendeel de jongen te meer aan niet te bezwijken. 'Vrees niet voor de beul', zo sprak zij, 'maar sterf gaarne gelijk uw broeders; opdat de genadige God u, benevens uw broeders, weder levend make en u aan mij wedergeve'.

Zie hier twee uitnemende voorbeelden van mensen die de aangeboden verlossing niet hebben aangenomen, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. Het geloof in de eeuwige, zalige opstanding deed hen de aangeboden verlossing verachten. Zulke voorbeelden heeft Paulus de gelovigen voor ogen gesteld, opdat zij, ziende de kracht des geloofs, in al hun noden en ellenden zouden gesterkt worden.

Als in deze zeer schrikkelijke wreedheden het geloof sterkte om dit alles te doordragen, hoeveel te meer moge dan Gods volk in andere noden worden bemoedigd. Want elk van Gods kinderen krijgt een eigen van God bepaalde weg, met eigen leed, druk en tegenheden. Altijd weer anders, maar toch steeds weer opnieuw moet Gods volk ervaren dat de genade scheiding maakt tussen hen en de wereld. 'Ik zal vijandschap zetten', sprak de Heere, en dat gaat door. Maar eveneens gaat de werking Gods ook door, in het geloof van de Zijnen.

O, volk, dat uw ziel leve. De wereld haat en veracht ons, maar zij zal ten onder gaan. Eens zal God haar oordelen naar Zijn gerechtigheid. Arme wereldlingen. Haters en vervolgers van Gods volk, u zult welhaast staan voor Gods rechterstoel.

► wordt vervolgd

Een volle zaal rond het 'niet lege kistje'

ds. B. Labee, Veenendaal

Niet eerder kwamen we met zoveel broeders samen op de eerste maandag van september. Met 65 (!) broeders mochten we ter opening zingen: 'Hoe menigmaal hebt G'ons Uw gunst betoogd'. Naar goed gebruik waren de kandidaten in ons midden, de zustergemeenten in Amerika en Canada werden vertegenwoordigd door ds. H. Hofman en ook ds. M.L. Dekker mochten we ontmoeten.

Ondanks de ernstige kwaal die kort na zijn emeritering openbaar kwam, kon ds. L. Blok voor de twintigste keer de vergadering leiden. Aandacht was er voor de jubilarissen ds. C. van Krimpen, ds. J. Schipper en ds. A. Schot die allen 25 jaar in de bediening der verzoening stonden. Ds. C. Hogchem sprak in deze bijeenkomst ds. L. Blok toe en aan zijn vrouw werd een bos bloemen overhandigd. De scheidende voorzitter werd toegezongen uit Psalm 27:7. Het gezin Bal heeft weer met veel liefde de catering verzorgd.

Assimileren en persisteren

Indringend hield ds. G. Clements

ons in de eerste lezing voor dat het proces van assimileren (aanpassen van de kerk aan de wereld, al dan niet met wat oppervlakkige godsdienst) in onze tijd 'eschatologische trekjes' krijgt. Het verlaten van de gemeente omdat een andere geloofsbeleving en verbondsopvatting niet strookt met de 'oude waarheid', lijkt steeds gemakkelijker te gaan. De oproep klonk om als predikanten één lijn te trekken en met één mond te spreken. Persisteren (volharden) dus en ook de onderhuidse assimilatie in onze scholen, onze krant en politieke partij weerstaan. 'Wij mogen niet toestaan dat onze kinderen beroofd worden van de

oude, beproefde leer van de ware bekering’.

De spiegel werd ons óók allen voor-gehouden. Zijn wij ‘lampen’ in deze duistere wereld? Staande op het fundament van het Woord, vervuld met eeuwigheidsernst, wijzend op de waarachtige bekering en het geschonken geloof? ‘Moge dat pand in ons ‘kistje’ bewaard blijven met broederlijke liefde’, klonk de oproep.

Verstaan en weerstaan

Aansluitend tekende ds. J.M.D. de Heer de persoon van dr. W. Aalders (1909-2005) en zijn waarschuwend spreken over de indringende invloed van de tijdgeest op het kerkelijk leven onder de titel ‘De tijd verstaan, de tijdgeest weerstaan, lessen voor nu van onder meer dr. W. Aalders’. Scherp was de analyse van Aalders op het gemiddelde kerkelijke leven van zijn dagen: de prediking van wet en Evangelie wordt opzij geschoven. Veel aandacht kreeg vervolgens het tweede deel van de titel van deze lezing, over de lessen voor nu. Onder meer het grote belang om de volgende generatie te oefenen de tijd te verstaan, te lijden aan de tegenwoordige tijd en het vreemdelingsleven in woord en daad voor te leven, werd aangewezen. Ook de oproep

Sprekers
ds. G. Clements en
ds. J.M.D. de Heer

dat de kerk een ‘pilaar en vastigheid der waarheid’ moet zijn werd onderstreept. De radicaliteit van de zonde(val) en de doodstaat van de mens moeten een accent krijgen in de prediking en op geen enkele wijze mag er getornd worden aan het Goddelijk gezag van de Heilige Schrift. Onze jongeren moeten we leren te belijden wat wezenlijk is.

Het verlangen werd uitgesproken dat God vanuit onze gezinnen bijzonder uit hen de gemeentekring wil bouwen vanuit de geestelijke wortels en de

persoonlijke doorleving van zonde en genade. ‘En het welbehagen des HEEREN, gelegd in de hand van Jezus, zal gelukkig voortgaan’. In de bespreking werd het spreken vanuit het geheel van de Heilige Schrift en de belijdenis van Gods Kerk zoals we die vinden in de Formulieren van Enigheid benadrukt. Broeder Vreugdenhil sprak zijn spijt uit over zijn woorden rond dr. G.A. van den Brink (die via Cvandaag in omloop zijn). Het is nooit zijn bedoeling geweest het op te nemen voor Van den Brinks verwarrende uitspraken.

Het was goed om samen te zijn. We zien uit naar de geplande ontmoetingen in 2024 onder het voorbehoud van Jakobus: de studiedag op dinsdag 18 juni en de predikantenbijeenkomst op maandag 2 september. ♦

Ook de oproep dat de kerk een ‘pilaar en vastigheid der waarheid’ moet zijn werd onderstreept.

‘Zijn trouw is groot’

W.B. Kranendonk, Amersfoort

Zorgen, ziekten, zware operaties. Ze lopen als een rode draad door de kwarteeuw dat ds. J. Schipper in het ambt van predikant mag dienen. ‘En toch was er in alle moeite Zijn zorg en zegen. Zijn trouw is groot’.

‘Het was voor mij erg wennen op de Theologische School in Rotterdam’, zegt ds. Schipper nu. ‘Ik was 47 toen ik werd toegelaten en had al bijna vijftientig jaar in het onderwijs gewerkt. Ik was zelfs ouder dan twee van de drie docenten. En dan gewoon weer leerling zijn. Dat alleen al was een leerschool’. Tegelijk zegt de in Scherpenzeel wonende emeritus-predikant dat hij het als een wijze besturing van de Heere ziet dat hij al de nodige levenswijsheid en ambtelijke ervaring had voordat hij student werd. In Veenendaal was hij in 1982 diaken geworden,

in 1988 ouderling. ‘Daar heb ik een ambtelijke praktijkopleiding gehad’.

Ds. De Gier

Schipper werd in 1946 geboren in Leidschendam. Kerkelijk waren zijn ouders - oorspronkelijk afkomstig uit Zeeland - lid van de Gereformeerde Gemeente van 's-Gravenhage. Jarenlang zat hij daar onder de prediking van ds. K. de Gier. Over hem spreekt ds. Schipper nog steeds met waardering. Na zijn studie Nederlands werkte Schipper eerst in Rijswijk en nadien in Doorn. Vandaar dat hij in 1975 naar Veenendaal verhuisde. ‘Daar hebben

mijn vrouw en ik een bijzonder gezegende tijd gehad. Soms denk ik: ‘Och, wierd ik derwaarts weer geleid’.

Zes jaar lang liep Schipper met de roeping tot het ambt van predikant. ‘Ik had tal van bezwaren. Ik voelde me te oud. Ik had een mooie directiefunctie aan de Jacobus Fruytier scholengemeenschap. Maar in 1994 kon ik er niet meer onderuit’.

Met dankbaarheid kijkt ds. Schipper terug op de studententijd. ‘Ik heb veel geleerd. En ook afgeleerd. Ik moest het toontje van de schoolmeester kwijtraken. We waren met drie studenten, met de broeders Van Krimpen en Schot. Met z'n drieën hadden we het heel goed. We waren heel verschillend, maar we voelden ons zeer aan elkaar verbonden’.

Langs de gemeenten

Niet alleen de lessen op school, ook het rondgaan in de gemeenten heeft ds. Schipper als leerzaam ervaren. ‘Dat proponeren in de diverse gemeenten is een onmisbaar onderdeel van de opleiding. Je leert als student de breedte en de verscheidenheid van de gemeenten kennen’.

Drie gemeenten diende ds. Schipper, 's-Gravenpolder (1998), Dirksland (2006) en Leerdam (2014). Als student voelde Schipper al een band met zijn eerste gemeente toen hij daar kort voor zijn kandidaatstelling moest spreken. ‘De Heere bepaalde me bij de woorden uit Genesis 31:3, waar Hij tot Jakob zegt: ‘Keer weder tot het land uwer vaderen en tot uw maagschap, en Ik zal met u zijn’. Ik zag dit als een aanwijzing, maar broeder Schot werd beroepen. Dus de weg leek afgesneden. De Heere kwam echter terug op Zijn woord uit de profetie van Ezechiël: ‘Daarna voerde Hij mij de weg naar het zuiden’. Tot mijn verwondering werd ik onmiddellijk na het bedanken van broeder Schot op tweetal gezet en alsnog beroepen.

In 2006 ging de weg naar Dirksland. ‘We hadden het in Zeeland goed. Maar de Heere sprak: ‘Volg mij’.

De reikwijdte van die woorden konden we bij de verhuizing naar Flakkee niet bevroeden. In Dirksland hebben we de jaren van zorgen rondom de gezondheid van mijn vrouw beleefd. Reeds in 's-Gravenpolder waren er signalen die erop wezen dat ze een ziekte bij zich droeg. Maar in Dirksland kwam de ernst van die ziekte ten volle openbaar. Uiteindelijk is ze in 2013 in verpleeghuis Salem overleden. "Er is een grote lege plaats in mijn leven gekomen. Mijn vrouw betekende ontzettend veel voor me. Maar er ligt een bodem in het verdriet. Zij mag nu haar Meester groot maken. Mijn vrouw eigende zich niet gemakkelijk iets toe. Nooit vergeet ik het moment dat ik in Dirksland het Heilig Avondmaal bediende en ik haar opeens zag komen. Iets wat ik op dat moment eigenlijk niet had verwacht". Graag was ds. Schipper langer in Dirksland gebleven. 'Ook vanwege de hartelijke omgang met geofende kinderen des Heeren'. Maar in 2014 beriep Leerdam hem voor de derde keer. 'Eerder had ik wel bij een beroep van die gemeente gevoeld dat er aan me getrokken werd. Maar vanwege omstandigheden kon ik toen niet weg. Nu moest ik gaan'.

Ook het verblijf in Leerdam werd gestempeld door zorgen. Ds. Schipper werd zelf ernstig ziek. Twee maanden lang lag hij in het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam. Er werd voor zijn leven gevreesd. 'Ik dacht nooit meer op de kansel te komen, totdat de Heere me beloofde dat ik niet zou sterven, maar leven en de daden des Heeren zou verkondigen. Dat heeft Hij waargemaakt. Eigenlijk had ik eerder met emeritaat moeten gaan. Maar ik vond het verdrietig voor Leerdam, een gemeente die me zo hartelijk had ontvangen en verzorgd, om zo snel te gaan. Vandaar dat ik pas in maart 2018 ging'.

Ds. Schipper zegt dankbaar te zijn als emeritus nog te kunnen preken, te catechiseren en her en der enige bijstand in het pastoraat te kunnen verlenen. 'Eben Haëzer'. ♦

De nood van de melaatse

ds. P.D. den Haan, Rijssen

En zie, een melaatse kwam...

Mattheüs 8:2a

In gedachten gaan we terug naar de weg richting Kapernaüm. We zien de Heere Jezus met Zijn discipelen en alle mensen die Hem volgen. Ze staan stil. Aan de voeten van de Heere Jezus ligt een man. Iedereen kan zien dat hij ernstig ziek is. Het is een melaatse. Misschien hebben mensen wel gedacht: 'Wat komt hij hier doen? Weet hij niet dat dit niet mag volgens Gods wet?'

Dat de melaatse hier aan de voeten van de Zaligmaker ligt, tekent zijn grote nood. Immers, hij was ernstig ziek en mocht niet meer onder de mensen komen. Hij mocht ook niet meer naar de tempel. Hij moest in de eenzaamheid wachten op de dood. Soms zochten melaatse mensen elkaar op, zodat ze nog gezelschap aan elkaar hadden. Er wordt hier niet gesproken over meerdere melaatzen. Deze man is dus alleen geweest. Wat was zijn nood? Hij had het oordeel van de priester gehoord dat hij melaats was. Hij had de boodschap gehad dat hij moest sterven. Hij had te horen gekregen dat hij overal buitengesloten werd. Alleen genezing kon hem verlossen van de dood en de eenzaamheid.

Echter, nu ligt hij aan de voeten van de Heere Jezus. Hoe is dat zo gekomen? Het kan niet anders of, toen hij daar in de eenzaamheid leefde, hij een gerucht gehoord heeft. Zijn familie bleef voor hem zorgen. Hij kreeg eten en drinken en vanaf een afstand konden ze naar elkaar roepen. Ze hebben misschien wel naar hem geroepen: 'Er is een groot Profeet, Jezus uit Nazareth, Die

wonderen doet. Hij geneest allerlei zieke mensen. Ja, zelfs doden worden opgewekt'.

Deze melaatse heeft de boodschap geloofd. Het was voor hem de enige mogelijkheid om nog gered te worden van de dood. Hij moest naar de Heere Jezus toe. Zijn ziekte zorgde echter ook voor een onmogelijkheid. Om bij Jezus te komen, moest hij onder de mensen komen en dat mocht niet volgens Gods wet. Alle mensen zouden hem zien. Wat zouden ze zeggen? Wat zouden ze denken? Toch was zijn nood groter dan zijn bezwaren en kon hij niet anders dan naar de Heere Jezus gaan.

'En zie, een melaatse kwam...'. Wordt ons leven in deze man getekend? Is de Zaligmaker al noodzakelijk geworden in ons leven? Is Hij voor ons de enige overgebleven mogelijkheid om genezen te worden van onze geestelijke ziekte? Ware geestelijke nood door de Heilige Geest gewerkt doet vluchten tot Christus. Er kunnen veel veranderingen zijn in ons leven om bij Hem te komen, zoals bij deze melaatse. Echter, dezelfde Geest Die de nood werkt, neemt ook alle veranderingen weg en brengt een zondaar aan de voeten van Jezus.

Vragen:

1. Wat zegt Paulus in Efeze 2:1-3 over onze geestelijke nood?
2. Hoe kunnen we bij de Heere Jezus komen? (Joh. 6:44).
3. Wat kunnen veranderingen zijn om tot Christus te komen?

Hellenbroek als prediker

ds. J.B. Zippro, Zoetermeer

Het is geen geringe prestatie om naast je werk in een (grote) gemeente een dissertatie te schrijven over de preken van Abraham Hellenbroek. Maar op 29 juni vond toch de verdediging plaats van het academisch proefschrift van ds. H. Brons ter verkrijging van de graad van doctor.

Allereerst wil ik mijn geliefde medebroeder uit Moerkapelle feliciteren met dit behaalde resultaat. Dit resultaat liegt er niet om. Het is een degelijk boekwerk geworden. Ik heb er inmiddels al veel van geleerd. De illustraties zijn van Piet den Hertog en zijn een weerslag van verschillende thema's die aan de orde komen. In de loop der jaren zijn er verschillende publicaties over het werk van Hellenbroek verschenen, maar het ontbrak nog aan een brede analyse van zijn preken. In deze leemte voorziet nu dit onderzoek. Het is gebleken dat belangrijke trefwoorden uit de

preken van Hellenbroek een sterke overeenkomst vertonen met zijn Vragenboekje ("Voorbeeld der Goddelijke Waarheden"). Anderzijds zien we in zijn (machtige) preken soms weer andere accenten. Ds. Brons wijst er wel op dat veel vragen uit dit bekende catechisatieboekje later zijn toegevoegd.

Onderzoeksvraag

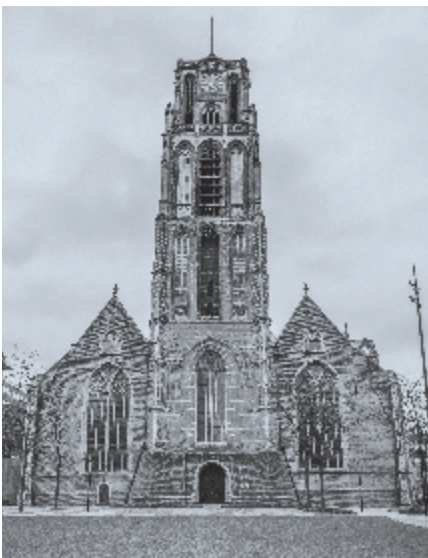
De onderzoeksvraag vinden we verwoord op pagina 21: 'De centrale vraag in deze studie is: welke homiletische en systematisch-theologische uitgangspunten blijken uit een analyse van de preken van Hellenbroek, mede in het licht van zijn catechese-methode'. Het was overigens niet de opzet van deze studie om een historisch-vergelijkend onderzoek te doen. Er is bijvoorbeeld geen vergelijking te maken met de prediking uit de tijd van de Reformatie (Calvijn). Bij het lezen van dit proefschrift valt mij op dat broeder Brons op een eerlijke en evenwichtige manier de dingen beschrijft. De analyse van deze preken kan hier en daar wellicht wat rationeel overkomen, zoals het tellen van het aantal keren dat de drie Goddelijke personen worden genoemd. Maar daarvoor is het dan ook een wetenschappelijk onderzoek. Tegelijk formuleert ds. Brons ook voorzichtig en spreekt hij heel teer en diepzinnig over de inhoud van Hellenbroeks preken.

Hellenbroek heeft 608 preken nagelaten. Voor het onderzoek heeft de promovendus een selectie gemaakt van 20 preken. Ds. Brons noemt twee selectiecriteria. Als eerste criterium geldt dat de preken ook werkelijk zo gehouden zijn zoals ze zijn gepubliceerd. Er zijn namelijk ook preken die achteraf door Hellenbroek zijn bewerkt en geredigeerd. Daarnaast is gekeken of deze preken als voldoende representatief kunnen worden beschouwd voor zijn gehele preekoeuvre. Het blijkt dat het in veel gevallen moeilijk uit te maken is of een preek ook werkelijk zo uitgesproken is als ze is uitgegeven. Soms is het overduidelijk dat hij de preek niet zo gehouden heeft, bijvoorbeeld de preek over Hooglied 6:12.

Methode en analyse

Tijdens het lezen rezen er ook enkele vragen, bijvoorbeeld de vraag of het nu echt zo verkeerd zou zijn om een (achteraf) bewerkte preek te analyseren. Althans, als we weten dat deze bewerking door de prediker zelf uitgevoerd is, en niet door iemand anders. Ook vroeg ik mij af: wat is representatief? Moet je, om een zuivere representatieve selectie te maken, niet eigenlijk (bijna) alle preken van Hellenbroek gelezen hebben? Er was soms ook een vraag over de inhoud. Deze heb ik samen met mijn broeder besproken. Het zou te ver voeren om die allemaal in deze recensie te bespreken. Ds. Brons zal binnenkort in De Saambinder nog enkele artikelen schrijven over de inhoud van zijn proefschrift. Wellicht dat hij de vragen die we hebben doorgenomen daarin nog kan verwerken. Ds. Brons is een bescheiden man: in de laatste paragraaf zegt hij dat deze studie slechts 'een eerste stap' is in het onderzoek naar de preken van Hellenbroek. Ik zou willen zeggen: het is dan toch wel een 'grote stap'! Dit boek is een 'must' voor ieder die van de prediking van Abraham Hellenbroek houdt. ♦

Met ingang van volgende week plaatsen we enkele artikelen van ds. H. Brons over het onderwerp van zijn proefschrift: Hellenbroek en de prediking.

▶ Hellenbroek stond onder meer in Rotterdam. Foto: de Laurenskerk.

De einden der aarde

P. Schalk, Veenendaal

Wah, wah, wah! De meeste lezers zullen zich nu afvragen of de redactie van De Saambinder en corrector A. Bel een schrijffout over het hoofd hebben gezien. Alleen ds. G.W.S. Mulder en onze missioloog Jan-Kees Kooijman herkennen onmiddellijk deze klanken van instemming, zoals ze klonken bij ons werkbezoek namens ZGG aan de zusterkerk in Papua.

Stelt u zich eens voor dat er een pick-up arriveert bij de Boezemsingel. Een groepje mannen springt van de laadbak. Dan trekken ze de laatste passagier eruit, onder luid protest. Het is een varken, vetgemest op de Veluwe. Een geschenk van de classis Barneveld.

Ondenikbaar toch? Maar op Papua gebeurt het. Bij de diplomering van 21 studenten van de theologische school wordt een varken afgeleverd namens (ik meen) de classis Bomela. Alle aanwezigen kunnen er maar niet over uit: 'Wah, wah, wah'. Een paar uur later verdwijnt het varken in de kookput. We hebben maar een klein hapje geproefd.

Of wat te denken van die nederzetting in Pass Valley, waar een prachtig kerkgebouw verrezen is, met een glimmende tegelvloer en mooie kerkbanken. De preekstoel staat centraal. En nog geen honderd meter verderop kruipen we in een grashut, bij een stokoude man die op zijn hurken een vuurtje aanblaast, en ons begroet met 'wah, wah, wah'. Het blijkt het vroegere dorpshef te zijn, die als een van de eersten het Evangelie mocht horen toen ds. G. Kuijt dat ongeveer zestig jaar geleden kwam verkondigen.

Moderne media

Inderdaad, grote verschillen daar aan de einden der aarde. Maar ook veel wat herkenbaar is. Want na een reis die op woensdagmiddag begon, arriveerden we op vrijdagmiddag in ons

gastenverblijf op de compound van de MAF. We kregen een kwartiertje om even te douchen. Toen vertrokken we weer, naar een conferentie van predikanten, evangelisten en ouderlingen. Vol interesse luisterden men naar Jan-Kees Kooijman, die in (volgens mij) foutloos en vloeiend Indonesisch zijn betoog hield over het evangeliseren in een tijd van moderne media.

‘Wendt u naar Mij toe, alle gij einden der aarde, want Ik ben God, en niemand meer.’

Nou ja, in het gesprek na zijn lezing werd even de nuance aangebracht. In een kampong in de binnenlanden zullen de jongeren toch geen gevaar lopen met de digitalisering? Maar dat hadden we mis. De regering wil juist invloed hebben, ook in de vrijwel onbereikbare gebieden. Daarom wordt er gezorgd voor goed bereik. Ook aan de einden der aarde lopen jongeren met een mobiel in hun draagtas.

Uitverkiezing

Er was nog meer herkenbaar. Dat bleek toen ds. Mulder zijn referaat hield over de Dordtse Leerregels als 'geloofsgetuigenis van de Heilige Schrift'. Niet iedereen in de zaal wist precies waar Dordrecht ligt, maar de boodschap van Dordt werd zeker herkend.

Een van de aanwezigen stelde een vraag over de predestinatie. En een andere predikant vertelde dat sommige van zijn gemeenteleden wat weg zwierven. Ze waren eens ergens anders gaan luisteren, en daar hoorden ze van een rijkere Jezus, want daar werd verteld dat Hij iedereen zalig maakt.

Dat herkende ds. Mulder ook vanuit de Nederlandse situatie. Hij mocht onderwijs geven over het werk en de verdienste van de Middelaar. En hoe de Heere Jezus moet worden gepredikt als een volkomen Zaligmaker voor volkomen zondaren. Dezelfde zorgen, en dezelfde boodschap, aan de einden der aarde.

Verwondering

Zo'n zestig jaar geleden begon ds. Kuijt een strip aan te leggen zodat er een vliegtuigje zou kunnen landen. Bij een steen naast die strip hield hij zijn eerste toespraak. Inmiddels zijn er zo'n zestig gemeenten, verdeeld over drie classes. Wat een wonder! In de kerk die daar verrees, preekte ds. Mulder over Zacheüs, en mocht ik de groeten overbrengen namens de kerk in Nederland.

Wat een verwondering! Jesaja 45:22 zegt het: 'Wendt u naar Mij toe, alle gij einden der aarde, want Ik ben God, en niemand meer'. Vanuit Nederland gezien ligt Papua aan de einden der aarde. Maar, wacht eens: vanuit Papua gezien wonen wij aan de einden der aarde. Wij hebben precies hetzelfde nodig als dat oude dorpshef in zijn grashut. ♦

Verloren en gered

E. Barten, Beekbergen

Als je de vorige twee artikelen gelezen hebt, weet je hoe ds. G.H. Kersten tot bekering kwam en wat hij heeft betekend voor kerk, school en maatschappij. In dit derde en laatste fictieve gesprek krijg je antwoord op belangrijke levensvragen die je deze bekende predikant had kunnen stellen.

Dominee, een voor de hand liggende vraag misschien, maar hoe word ik een kind van God?

Om hier antwoord op te kunnen geven, moeten we naar het begin van de schepping. Daar maakte God de mens, Adam. En Hij maakte hem goed, met een verstand en een wil. Daarmee kon de mens God vrijwillig dienen. Juist daarin liet God Zijn heerlijkheid zien. Maar toen aten Adam en zijn vrouw van de verboden boom.

Kon de Heere dat niet voorkomen?

Als je zulke tegenwerpingen maakt, is dat een teken dat je nog altijd uitvluchten zoekt om jezelf vrij te pleiten. Je wilt dan God de schuld geven van de ellendige staat waarin je jezelf hebt gebracht. Denk toch niet dat het eten van die boom een kleine zonde was. Adam, en jij dus ook, maakte God tot een leugenaar! Daarmee heb je jezelf losgerukt van God en is God tegen je. Alles wat van nature in jou is, wekt Gods toorn en afkeer op.

Dat is een vreselijke toestand!

Meen je dat echt? Vraag het jezelf

eens af: is er in je leven ooit een ogenblik geweest dat je aan je ellendestaat bent ontdekt? Dat is nodig, om je geheel ellendig en verloren voor God te leren kennen.

Is dat echt zo belangrijk?

Jouw zaligheid, maar ook de kerk in z'n geheel, staat of valt ermee. Het is echt noodzakelijk dat Adams val ook jouw val wordt. En Adams ongehoorzaamheid jouw moedwillige verbreken van het werkverbond. Heb dus geen hekel aan een scherpe prediking. Die is nodig, om je af te snijden van jezelf en je op te bouwen in de Heere Jezus Christus.

Ja, want de Heere Jezus is de Zaligmaker. Het gaat om het geloof in Hem, toch?

Je zult nooit naar Hem vragen, als je geen oog krijgt voor de eigenschappen van God en als je blind blijft voor je schuld. Zonder verdriet over je zonden en het besef van schuld zie je geen dierbaarheid in Christus. En zul je hem ook niet zoeken door het geloof. Het is dus nodig dat de

wet je volledig afbreekt. Dat doet God door Zijn Heilige Geest. Vraag om die rechte ontdekking!

Volledig afgebroken worden? Dat klinkt nogal hopeloos.

Als je werkelijk onder God mag buigen, is er toch hoop. Dit zorgt ervoor dat je vraagt: 'Is er nog een middel?' Een middel om de welverdiende straf te ontgaan en weer hersteld te worden in de gunst van God. Je gaat dorsten naar Hem, zoals een hert schreeuwt naar de waterstromen. Je hebt God dan lief, daarom wil je weer gemeenschap krijgen met Hem. Maar helaas, dat lukt vanuit jezelf nooit meer.

Dat is geen fijne boodschap...

Maar wel een eerlijke. De Heere doet je wanhopen aan jezelf. Ja, als de Heere niet af en toe een bemoediging zou geven door Zijn Woord, zou je de moed opgeven. Maar Christus waakt over hen die Hij tot Zich trekt. Hij alleen kan hen redden.

Hoe laat Hij dat zien?

Christus gaat Zich openbaren. Niet

door dromen of bijzondere zaken, maar je krijgt geloof dat zich richt op Hem. Dat doet de Heilige Geest. Zie je dat er niets van jou bij hoeft? Wat wordt zalig worden nu toch ruim en gemakkelijk. Zo onmogelijk het vóór die tijd was, zo ruim wordt het nu. Voor de grootste van de zondaren is er verlossing!

Het wordt in mijn leven alleen maar erger. Soms heb ik weleens hoop, maar het is zó weer weg...

Het moet naar het einde van de wet. En dat is Christus! Ik wijs je op Hem, want in Hem ligt zoveel ruimte. Veel meer dan in je tranen en ervaringen. Vind je dat hard? Ach, ik wilde wel zo scherp zijn dat je ineen zou krimpen. Want hoe schuldiger je jezelf kent, hoe dierbaarder Christus wordt. Als het goed is, brengt de Heere je op die plek, dat je alleen door de Heere Jezus zalig wilt worden.

Ik ben weleens werkelijk verdrietig geweest over mijn zonden.

Wat wil je daarmee zeggen? Dat je zalig bent? Pas op! In de Bijbel staan voorbeelden van mensen die berouw

hadden, maar dat niet zaligmakend was. Je mag je alleen toetsen op de vraag of je door het geloof de Heere Jezus als je Borg en Zaligmaker mag kennen. Er staat niet voor niets geschreven: 'Doorzoekt uzelfen nauw, ja, doorzoekt nauw, gij volk dat met geen lust bevangen wordt.' Jezelf arm voelen is geen bewijs van het echte werk van de Heilige Geest. Armoede die niet naar de rijkdom van Christus leidt, is de echte armoede niet.

In deze tijd gaan er veel discussies over het aannemen van Christus.

Hoe ziet u dat?

Zeker, veel mensen willen Jezus aanbieden als Redder van zondaren. Maar als de kennis van je ellende je niet eerst volledig buiten hoop heeft gebracht, kom je om met een aange-grepen Jezus. Laat je niet misleiden door mensen die zeggen dat je met je zonden naar Jezus moet gaan, terwijl ze zwijgen over de onwil en de onmacht van de mens.

Moet het dan allemaal zo zwaar? De Heere is toch vrij hoe Hij een mens zalig maakt?

We mogen het werk van God inderdaad niet inperken. Dus niet opdringen dat het in de overtuiging van zonden precies zó diep moet en dat het zó zwaar moet gaan. Nee, dat mag niet. Toch zul je dit moeten leren: Je bent een verloren mens en Christus' verdiende gerechtigheid moet je door Hem geschonken worden.

Wat is er in de Heere Jezus te vinden?

Wie Christus mist, die mist alles. Maar wie Hem heeft, die heeft alles wat tot zaligheid nodig is. Ik kan nooit in woorden zeggen wat in Christus te vinden is. O, die ruimte die in Hem is! De enige grond voor vergeving van de zonden is Christus' bloed. Buiten dit bloed is God een verterend

Vuur. Maar in Christus is vergeving. Kom dan tot Hem!

Hoe gaat dat?

Als je door het geloof tot Jezus komt, geef je jezelf helemaal aan Hem over. De wet heeft je dan naar Hem toegedreven. Afgesneden van Adam en ingeënt in Christus, zoals een tak samengroeit met de stam. Zie je dat je eerst van Adam afgesneden moet zijn?

In hoeverre verandert mijn leven als dit gebeurt?

Je leeft een ander leven. Je hebt een nieuwe Koning, je leeft naar nieuwe wetten en je krijgt nieuwe voorrechten. Denk toch niet dat de dienst van deze Koning een slavendienst is. Dat is de dienst van de zonde, waarin je nooit echte blijdschap vindt. Nee, dan de vreugde in Christus. Die is zo heerlijk, omdat je daardoor de zonde haat en je je vermaakt in Gods geboden en deugden. Ja, als Gods kind ben je werkelijk gelukkig. Nu al, in dit leven. En straks voor altijd, als je mag ingaan in het Koninkrijk der hemelen. ♦

In dit artikel vind je slechts enkele citaten van ds. Kersten.

Wil je meer lezen?

Pak dan het boek 'Kersten in quotes' (Bart Bolier, uitg. De Banier, 2020) erbij, waarop dit artikel is gebaseerd. Daarin vind je allerlei citaten van ds. Kersten over tal van theologische onderwerpen.

► slot

Wie Christus mist, die mist alles. Maar wie Hem heeft, die heeft alles wat tot zaligheid nodig is.

Je huwelijk... een bloementuin

Joke Zwerus - *Maatschappelijk werker en instroomcoördinator*
Eelco Weerheim - *Teammanager, coach en Mediator*

Soms loop ik langs prachtige en goed onderhouden tuinen. De planten staan er netjes bij en de bloemen bloeien. Vaak staat er een mooi hek of een heg omheen. Je weet dan: hier wonen mensen met groene vingers, mensen die zorgvuldig omgaan met hun tuin, als een goede rentmeester. Ze nemen hun verantwoordelijkheid en de tijd om hun tuin te onderhouden.

Je loopt ook weleens langs een tuin waar geen heg omheen staat. Vaak is zo'n tuin overwoekerd, het onkruid staat soms hoog. De bloemen die er nog staan, worden vertrappt. Het vogelhuisje is omgevalen. Kortom, dat is een tuin waar niemand voor zorgt.

Het huwelijk kun je vergelijken met een bloementuin. Net als een tuin heeft ook een huwelijk onderhoud nodig. Anders wordt je huwelijk overwoekerd door onkruid. Als je de planten en de bloemen geen water geeft, zullen ze verdorren en uiteindelijk doodgaan. Een tuin goed bijhouden kost tijd en rust. Een huwelijk goed onderhouden kost ook tijd en rust. Lukt het je als man en vrouw om rustmomenten voor elkaar in te bouwen? Om samen een goed gesprek op emotioneel niveau met elkaar te voeren over jullie huwelijk en over de dingen die je bezighouden? We leven in een wereld met veel prikkels. We zijn allemaal erg druk. Voordat je het weet, is het een rommel in de tuin en staan er verdorde bloemen en planten.

Een goed hekwerk

Een goed en stevig hekwerk of een heg om een tuin is belangrijk. Anders lopen indringers zomaar je tuin in en veroorzaken er schade. Een heg of

hekwerk heeft ook onderhoud nodig en moet blijvend verstevigd worden. Hoe is het met het hekwerk om jullie huwelijk? Zijn jullie je ervan bewust welke indringers er op de loer kunnen liggen en bij onvoldoende onderhoud je huwelijk binnen kunnen stappen? Denk bij voorbeeld aan overspel, porno, opgaan in je werk, geen tijd voor elkaar hebben.

Het valt ons op dat (jonge) gehuwde stellen er regelmatig weinig idee van hebben wat belangrijke hekken zijn om hun tuin te beschermen. Zo onderhouden sommigen een behoorlijk intensief contact met iemand anders van het andere geslacht. Hier kan een intensieve (emotionele) band uit ontstaan. Dit zien wij vanuit De Vluchtheuvel als emotioneel overspel. Dat is een groot gevaar voor je huwelijk.

Het is ook belangrijk om samen in je tuin te werken, om zodoende gebruik te maken van elkaars sterke kanten. De één is soms beter in het snoeien van bomen en struiken, de ander is weer goed in het timmeren van een stevig hek. De één is goed in het stellen van vragen, de ander bedenkt samenbindende activiteiten. Het vraagt teamwork en

een goede samenwerking om je huwelijk goed te onderhouden.

Het allerbelangrijkste is dat echtparen in verbinding (blijven) staan met de Heere Jezus Christus. Met alle zegeningen die ze krijgen, maar ook met alle noden waar ze mee te maken hebben, kunnen ze altijd bij Hem terecht. Hij wil de getrouwen Zijn hulp en Zijn bijstand altijd bewijzen, ook wanneer men zulks allerminst verwacht, zo staat het in het huwelijksformulier.

Vruchten/paradijsbloem

Wat 'levert' dit nu allemaal op? Wat zijn de vruchten die in deze tuin groeien? Bij een goed huwelijk is er (naast je kinderen) geen mens op aarde met wie je je meer verbonden voelt dan je eigen man of vrouw. Je steunt elkaar onvoorwaardelijk. Je richt je op het geluk van de ander. Je huwelijk is dan een afspiegeling van het huwelijk van Christus en Zijn bruid. Iemand zei eens dat het beste evangelisatiemiddel een gelukkig huwelijk is. Dat kunnen we in deze tijd van huwelijkszorgen alleen maar onderstrepen. ♦

Denk samen eens na over de volgende vragen:

1. Welke hekken kunnen jullie concreet ter bescherming bouwen om jullie huwelijks tuin?
2. Sluiten jullie samen de dag af met Bijbellezende en gebed?
3. Vragen jullie samen de Heere om hulp en vergeving voor de ruimte die er (wellicht) is gegeven aan indringers in jullie huwelijks tuin?

jczwerus@stichtingdevluchtheuvel.nl
cweerheim@stichtingdevluchtheuvel.nl

Bewaar uw hart

Trouw blijven aan de liefde tot God
John Flavel

uitg. De Banier, serie Puriteinse Parels (deel 3); 164 blz.; € 18,95.

Het is een goede zaak dat uit de rijke erfenis die de puriteinen nagelaten hebben, geput wordt om leiding te geven aan het geestelijk leven. De rijkdom van de genade en de armoede van het verachten ervan, het aandringen, met de ernstige waarschuwingen voor zelfbedrog, en vooral ook het persoonlijke aanspreken tot en met het diepste van iemands argumenten, het maakt de puriteinen tot leerzame stof voor ieder. Dit werkje van Flavel heeft hier meer van dan ik hier kan opsommen. Het bevat een verklaring en een toepassing van Spreuken 4:23: 'Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens'. De vertaling is van Marc van Rijswijk. Met sterke argumenten zet Flavel de lezer aan om toch waakzaam en werkzaam te

zijn met het hart. Hij bespreekt hiervoor allerlei omstandigheden, zoals tijden van voorspoed, tijden van tegenspoed, bij vervolging van de Kerk, in tijden van gevaar, in tijden van armoede, bij het verrichten van godsdienstplichten, als mensen ons onrecht aandoen, in beproevingen, bij verzoeken, in een tijd van twijfel, als we moeten lijden om het geloof en als we op ons sterfbed liggen. Een zwaar accent krijgt de waarschuwing aan mensen die zichzelf troosten met hun godsdienst maar die er straks eeuwig buiten zullen staan. Flavel wijst erop dat velen zich pijn en moeite in de godsdienst getroost hebben die van generlei waarde zijn en geen nut zullen doen. Al die verrichtingen zullen de eeuwige zaligheid niet geven, omdat men niet waakzaam was over het hart. Flavel heeft het dan over onnutte belijders, die van alles doen op godsdienstig gebied, maar hun hart verwaarlozen. We hebben dit werkje bij de dagsluiting gelezen. Het geeft heel nuttige gesprekstof.

ds. C.J. Meeuse, Arnhemuiden

Groeien in Mediawijsheid

Jeroen van der Laan

uitg. De Banier; 248 blz.; € 11,95.

Bent u mediawijs? Wilt u daarin groeien? Is dat wel wijs? Jeroen van der Laan, die vier jaar practoor mediawijsheid was aan het Hoornbeek College, heeft ter afsluiting van zijn practoraat het boek "Groeien in Mediawijsheid" - bedoeld als digitale gereedschapskist voor de docent - samengesteld. Het practoraat ontwikkelde de 'mediawijsheidboom'. Wie zich verdiept in deze zeer bruikbare handreiking voor leerkrachten en docenten klimt vanuit de wortels van de boom, via de stam, verder de boom in, om vervolgens de vruchten ervan te kunnen plukken. Er is de afgelopen jaren veel gediscussieerd over de inzet van ICT in het onderwijs. Misschien bent u wel die leerkracht die het liefst nog met een krijtje in de hand voor de klas staat en het niet nodig vindt iets te weten van het digibord. Maar digiland staat niet stil. Misschien wilt u juist niet alleen iets weten van de basisvaardigheden van

het model mediawijs docent, maar ook wel niveau A en B of zelfs niveau C beheersen. Lees dan vooral zelf wat dat allemaal inhoudt. Om die kennis te vergaren, moeten we het nodige weten van de mediawijsheidboom. Want, zo citeert Van der Laan de filosoof Confucius 'Wie oude kennis koestert en voortdurend nieuwe vergaart, mag een leraar van anderen zijn'. Aan deze uitgave hebben verschillende scribenten meegewerkt. Wat is er veel mediawijsheid nodig om 'als pelgrim, dienaar, burger en leerling' onze leerlingen, onze jongeren, mee te nemen, te begeleiden in de 21e -eeuwse vaardigheden of digitale toepassingen. Want de docent heeft wel een sleutelrol in de implementatie daarvan. Wat is het verrijkend als docenten elkaar daarin ook tot een hand en een voet mogen zijn, vanuit de verschillende plekken in de boom, in het diepe besef dat wij straks met onze kinderen staan voor Gods troon: 'Geef rekenschap van uw rentmeesterschap'. Onderwijsgevend en vast kennis willen nemen van de opbrengst van dit practoraat. Ik wens u veel wijsheid toe, met de bede of de Heere het onderwijs wil zegenen.

ds. J. Beens, Scherpenzeel

Kerknieuws

BEROEPEN

Te Capelle aan den IJssel-West,
ds. B. Labee te Veenendaal;

Te Gorinchem,
ds. A. Schreuder te Beekbergen;
Te Stolwijk, ds. C. Hogchem te Aalburg.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

TRAININGEN IDENTITEIT

Wilt u minder onzeker zijn, uw emoties beter kunnen uiten, of minder bezig zijn met negatieve gedachten? Welkom bij de Identiteitstraining van De Vluchtheuvel, in Dordrecht of Goes (start eind oktober/begin november). Voor meer informatie en aanmelden www.stichtingdevluchtheuvel.nl

IN DE KNOP GEBROKEN

Op vrijdag 6 oktober (19.30 uur) houdt de vereniging In de knop gebroken (voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden) een avond rond het thema: 'Pastoraat rond het verlies van een kind; taak van de gehele gemeente?' Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente Gorinchem.

LOTGENOTENCONTACT AUTISME IN RELATIE

Lotgenotencontact 'Autisme in relatie' van Helpende Handen is bedoeld voor vrouwen die getrouwd zijn met een man met een (vermoeden van een) autisme spectrum stoornis. In verschillende regio's zien vrouwen uit naar nieuwe deelnemers. Als u interesse heeft of meer informatie wilt, kunt u contact opnemen met de betrokken vrijwilliger. Dit kan per mail via partners-autisme@helpendehanden.nl (vermeld de regio waar u interesse voor heeft). U kunt ook telefonisch contact opnemen met:

mevr. L. Hout-Kraak (regio Drechtsteden en regio Walcheren), tel. 0180-693132
mevr. I. Roggeveen-Rijsdam (regio Gouda en regio Zuid-Beveland), tel. 06-13214857

mevr. E.P. Snoek-Mekelenkamp (regio Barneveld), tel. 033-253 7547 (niet op dinsdag en woensdag).

BIJBELLEESGROEP VOOR JONGEREN MET AUTISME

'Bijbellezen vind ik moeilijk. Ik weet dat het belangrijk is. Maar hoeveel verzen lees ik per keer? Wat is de betekenis van wat ik lees? Wat betekent een Bijbelgedeelte voor mij persoonlijk? Vind je het fijn om samen met anderen uit de Bijbel te lezen? In Alblasserdam, 's-Gravenpolder en Veenendaal komen jongeren met autisme en een (boven) gemiddelde intelligentie bij elkaar in Bijbelleesgroepen. Samen met een ouderling denken ze na over de betekenis van een Bijbelgedeelte en over de toepassing: wat betekent het in deze tijd, voor jouw eigen leven? Voor meer informatie en aanmelden: helpendehanden.nl/bijbelleesgroepen

VAKANTIEWEEK IN WEZEP

De Commissie Vakantieweken organiseert van 7 tot 4 oktober een vakantieweek voor mensen met een lichamelijke beperking in vakantieoord IJsselvlied in Wezep (volledig aangepast voor deze doelgroep). Er zijn nog plaatsen beschikbaar. Heeft u een lichamelijke beperking van welke aard dan ook, of weet u iemand die mee wil, neem dan contact op met cvb.gasten.lb@vakantiewekenvbagg.nl of tel. 033-2863366.

ZENDINGSMIDDAG IN NUNSPPEET

Op zaterdag 16 september (15.00 uur) is er in de kerk van de Geref. Gemeente

van Nunspeet (Brinkersweg/hoek Aarweg) een zendingsmiddag. Het thema is 'Tot Uw dienst bereid'. Ds. A. Schot en student D. de Jong verzorgen een meditatie, F. van Grol levert namens ZGG een bijdrage voor de kinderen. Collecte is voor ZGG; dit kan bij de uitgang of via bankoverschrijving/QR-code.

TOOGDAG GBS

De Gereformeerde Bijbelstichting belegt op zaterdag 14 oktober haar 57e toogdag. Locatie: De Hoeksteen van de Geref. Gemeente in Nederland te Barneveld (Vellerselaan 1). De opening (10.30 uur) wordt verzorgd door voorzitter ds. A.C. Rijken. Daarna spreken ds. R. Bakker, ds. A. van Heteren, ds. C. Hogchem, ds. A. Vlietstra en ds. J.A. Weststrate. Meeluisteren kan via kerkstream.polcloud.nl: 8000/GGINB U kunt ook inbellen naar tel. 0342-787611 of de link aanklikken via www.gginbarneveld.nl

WANDELINGEN MIDDELBURG

In Middelburg worden in oktober twee kerkhistorische wandelingen gehouden. Op 17 oktober (14.00 uur) is er een wandeling 'Joden in Middelburg'; start hoek Nieuwepoortstraat/Korendijk. Uw vrijwillige bijdrage is voor het deputaatschap voor Israël. Op 24 oktober (14.00 uur) is er een wandeling met herinneringen aan Smijtegelt; start voor het oude stadhuis op de Markt. Uw vrijwillige bijdrage is voor de Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Aanmelden bij P.C. Beeke: p.c.beeke@klikksafe.nl of tel. 0118-633828. U ontvangt een bevestiging en info.

VERKOPINGEN

Krimpen a/d IJssel - Op vrijdag 15 september (19.00-20.30 uur) en zaterdag 16 september (10.00-12.00 uur) wordt in de Sebakerk te Krimpen aan den IJssel (Kon. Wilhelminaplein 1) een verkoping van tweedehandskleding en speelgoed gehouden; opbrengst is voor ZGG.

Lienden - Op zaterdag 16 september (11.00-16.00 uur) is er een Betuwse markt in Lienden (Provincialeweg 1a) met een foodplein (tot 17.30 uur) en een opbodveiling om 13.30 uur. Opbrengst is voor de kerkbouw in Kesteren.

Meeuwen - Op zaterdag 16 september (10.00-14.00 uur) is er bij de kerk van de Geref. Gemeente te Meeuwen (Laan 13) een actiedag met een markt, een kinderplein en een huifkartocht. Opbrengst voor Bijzondere Noden.

Scherpenzeel - Op zaterdag 23 september (10.00-11.30 uur) wordt in

Scherpenzeel een verkoping gehouden van tweedehandskleding. Locatie: Sionkerk, Renes 121. Opbrengst is voor zendingswerk in Guinee.

Veenendaal - Op zaterdag 23 september (10.00-12.00 uur) is er in de Adventkerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal (Vijftien Morgen 51) een verkoop van tweedehandskleding en speelgoed. 50% van de opbrengst is voor de inbrenger, 50% voor huisvesting van de familie Jasey in Gambia. Alleen pinnen. Meer info? Mail naar kledingverkoopadventkerk@gmail

ZANG- EN VERTELMIDDAG RIJSSEN

Op zaterdag 23 september (14.30-16.00 uur) is er in De Tabernakel van de Geref. Gemeente te Rijssen-West (Veeneslagen 107) de traditionele zang- en vertelmiddag, in het bijzonder voor

en met mensen met een verstandelijke beperking. De middag wordt georganiseerd door het Noordermannenkoor. Ds. P.D. den Haan heeft de leiding en houdt een Bijbelvertelling. Organist is Bert Roest. Collecte is voor Vakantieweken voor mensen met een beperking. Iedereen is welkom.

ZANGAVONDEN

Dordrecht - Grote Kerk, zat. 23 sept., 19.00 uur, Urker visserskoor Crescendo, Pieter Heykoop, orgel, ds. J. de Kok, meditatie; collecte voor deputaatschap Israël (toegang vrij).

Moerkapelle - Kerk Geref. Gemeente, zat. 23 sept., 19.30 uur, psalmzangavond, kinderkoor Hosanna, Jaap Kramer, orgel; opening ds. H. Brons, spreker Bert-Jan Ruisen, Europa-parlementariër.

Kerkdiensten

ZONDAG 17 SEPTEMBER 2023

Aagtekerke 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 9.30 en 16.00 uur ds. W.J. Karels; **Alblasserdam** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Alphen aan den Rijn** 16.00 uur ds. P. Mulder; **Amersfoort** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Arnhem** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Berkenwoude** 19.00 uur ds. B. Labee; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele** 18.00 uur ds. J. Schipper; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. M. Karens; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. M.L. Dekker; **Den Helder** 15.00 uur stud. R.T. Michielse; **Deventer** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur

ds. K. Boeder; **Dordrecht** 9.30 (H.A.) en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur stud. J. Kroon; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. B. Labee; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Enkhuizen** 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Enter** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Ermelo** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Goes** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Gorinchem** 10.00 en 16.00 uur ds. J. van Laar; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 15.30 uur kand. J.M. Evers; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. J. Schipper en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravensande** 9.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Groningen** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Haamstede** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur ds. H.A. van Zetten en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Hendrik-Ido-Ambacht** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 14.30 uur ds. S. Maljaars; **Hoofddorp** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Hoogeveen** 15.00 uur ds. J. Beens; **Houten** 16.00 uur ds. J. IJsselstein; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Kamperland**

14.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Krimpen aan den IJssel** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. P. Mulder; **Lisse** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Marknesse** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Meeuwen** 15.30 uur ds. G. Pater; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Moerkapelle** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 18.15 uur kand. J.M. Evers; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. L. van der Kuijl en 18.30 uur kand. J.J. Hoogerbrug; **Nieuwe-Tonge** 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 9.30 en 18.00 uur stud. W. de Jong; **Oostburg** 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oosterland** 14.30 uur (H.D.) ds.

K. Boeder; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Oostvoorne** 14.30 uur stud. J. Janse; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oppendoes** 10.00 en 18.30 uur stud. R.T. Michielse; **Oude-Tonge** 15.30 uur stud. W. de Jong; **Oudemirdum** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Poederoijen** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Poortvliet** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Puttershoek** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rhenen** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 en 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Rotterdam-Centrum** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Sliedrecht** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Soest** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Spijkenisse** 10.00 en 17.30

Hoe zeer iemand ook door de zonde van God vervreemd schijnt te zijn, zo veroordeel nochtans zijn bekering niet voor hopeloos. Wit papier wordt gemaakt van verrot linnen.

- DANIËL RENEMAN (1636-1716) -

uur stud. J. Janse; **Sprang-Capelle** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Stolwijk** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Terneuzen** 10.00 (H.D.) en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. M. Blok; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. J.B. Huisman; **Vlaardingen** 14.30 uur (H.D.) ds. G.J. Baan; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 15.30 uur ds. A.A. Brugge; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 18.30 uur ds. C. Harinck; **Westzaan** 10.00 uur ds. G. Heijkamp; **Wierden** (locatie: Albardastraat 14 te Aadorp) 14.00 uur ds. P.D. den Haan en 18.30 uur ds. M. Blok; **Woerden** 18.30 uur ds. W. Harinck; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 14.00 uur kand. J.J. Hoogerbrug; **Zeist** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 19 SEPTEMBER 2023

Drachten 19.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; **Goudswaard** 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. P.J. de Raaf; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Kruiningen** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur ds. A. Schot; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Puttershoek** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Yerseke** 19.30 uur (voor de GBS) stud. J. Janse.

WOENSDAG 20 SEPTEMBER 2023

Aalst 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Barneveld-Centrum** 14.15 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Ede** 14.15 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; **Hardinxveld-Giessendam** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Krimpen aan den IJssel** 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. J.M.D. de Heer en 19.00 uur (intrededienst) ds. J.J. Hoogerbrug; **Meeuwen** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Oppendoes**

19.30 uur ds. E. Bakker; **Rhenen** 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot en 19.30 uur ds. F. Mulder; **Wageningen** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Woerden** 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Zwolle** 19.30 uur ds. G. Beens.

DONDERDAG

21 SEPTEMBER 2023

Alblasserdam 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Barneveld-Zuid** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Brakel** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Dinteloord** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Gorinchem** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Houten** 19.45 uur ds. W. Harinck; **Kootwijkerbroek** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Krabbendijke** 15.00 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot; **Lisse** 19.45 uur ds. J. van Laar; **Middelharnis** 19.30 uur (voor de zending) ds. S. Maljaars; **Mijdrecht** 19.30 uur ds. G. Pater; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. P. Mulder; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Ouddorp** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.30 uur ds. J.J. Tanis; **Rijssen-Zuid** 13.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Yerseke** 15.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

VRIJDAG 22 SEPTEMBER 2023

Barneveld-Zuid 13.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Kootwijkerbroek** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Nieuw-Beijerland** 15.30 uur (huw.bev.) ds. H.A. van Zetten; **Terneuzen** 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.P. Baaijens; **Uddel** 15.00 uur (huw.bev.) ds. C.A. van Dieren; **Urk** 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 17 SEPTEMBER 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur stud. J. Kroon; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36-b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur (Bijbeluur) evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GJ Alkmaar. Voor samenkomst en opgave zie onze website. De inloop is geopend op zaterdag van 11.00-15.00 uur. Wilt u meer weten over ons werk? Kijk dan op onze website www.bijdebronalkmaar.nl of neem contact op met de evangelist J. Geerts, jan@bijdebronalkmaar.nl / 06 15954135. Voor actuele informatie of bezoek, bezoek dan eerst onze website.

Amsterdam Evangelist M. Vos. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier', Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. (020) 6227742 / 06 38327638. Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomst op zondagmorgen om 10.30 uur, zondagmiddag een Bijbeluur om 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost. Openingsstijden inloop: dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag 10.00-12.00 en 12.30-15.30 uur. Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen. U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam. Voor informatie en bestellingen: Mevr. A.G. Aangeenbrug-Westerink: boeken@bijsimondelooier.nl

Breda Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda. Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl Openingsstijden: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur. Iedere zondag een samenkomst om 10.30 uur. Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen Evangelist C. van Druenen, kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen. Samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Voor vakantiegasten geldt: van harte welkom! Kringloopwinkel en Activiteitscentrum 'Bij de Tijd', Hoofdstraat 88, 7811 ES Emmen. Openingsstijden: Elke dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.30-16.00 uur. Tel. (0591) 653517, www.bijdetijdemmen.nl Coördinator: Geert Baan, coördinator@bijdetijdemmen.nl, 06 14691696.

Leeuwarden Evangelist S. de Visser. Kerkgebouw Achter de Hoven 2-c te Leeuwarden. Samenkomsten 9.30 en 16.00 uur. Bijbeluurtje 12.00 uur. De diensten zijn vrij toegankelijk. De inloop is geopend op vrijdag en zaterdag van 11.00-15.00 uur. Heeft u zin in een wandeling door Leeuwarden? Een wandelroute kunt u afhalen tijdens de openingsstijden van de Inloop tegen een kleine vergoeding. Van harte welkom! Overige informatie kunt u vinden op de website: www.inloophuisachterdehoven.nl. Een gift is welkom op rekeningnummer NL79 RABO 0159 3425 70 t.n.v. Deputatieschap voor Evangelisatie.

Merksem Evangelist A. van Setten. protestants centrum 'De Bron', Jaak de Boeckstraat 21-23, samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. Voor de openingsstijden van De Bron op maandag t/m zaterdag verwijzen we u graag naar onze website: www.indebron.be

Rotterdam Evangelist M. Rozema Inlopen Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Samenkomst elke zondagmiddag om 14.00 uur. Op onze website www.indegooustraat.nl wordt de actuele informatie weergegeven. De openingsstijden voor onze 'Inloop-winkel' zijn: woensdag van 12.30-15.00 uur en vrijdag van 15.00-20.00 uur. Van harte welkom!

Scheveningen Christelijk centrum 'Het Kompas Scheveningen', Keizerstraat 177, Scheveningen. Samenkomst elke zondagmiddag om 14.30 uur. Van harte welkom tijdens de inloopmomenten op woensdag 10.30-12.30 uur, donderdag 13.00-15.30 uur, vrijdag 13.30-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur of breng een bezoekje aan de kringloopwinkel die geopend is op donderdag van 13.00-15.30 uur, vrijdag van 13.00-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur. U bent van harte welkom! Nadere informatie vindt u op de website www.kompasscheveningen.nl

Tilburg Evangelist H.J. van den Boogaart, Kerkruimte: Offenbachstraat 105, 5011 EH Tilburg. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.00 uur. In Het Kruispunt worden de zondagse samenkomsten en andere activiteiten gehouden. Zie voor info en openingsstijden: www.kruispunttilburg.nl

Utrecht/Leidsche Rijn Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht. Wilt u meer weten over ons werk in de Utrechtse wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl of neem contact op met de veldwerker dhr. J. Hakkenberg, j.hakkenberg@hoeksteen-leidscherijn.nl

Advertenties

VAKANTIE in de BETUWE op boerderij-camping DE VIJVERHOF in OMMEREN. Tevens verhuur accommodaties. www.campingdevijverhof.nl 0344601973/065708822

Zoek jij uitdaging in de installatie-techniek? Wij zijn op zoek naar:
* **Service coördinator/-planner**
* **Service monteurs E/W**
Voor meer info: werkenbijbrandsen.nl

TE HUUR: twee compleet nieuwe 2-kamerappartementen, midden in het centrum van Lisse. Beide appartementen zijn voorzien van airconditioning en ingericht met een woonkamer, een open keuken inclusief inbouwapparatuur, een slaapkamer, een moderne badkamer met wastafelmeubel en inloopdouche en een separate toiletruimte. De huurprijs is vanaf €950,- per maand (exclusief g/w/e). Voor verdere informatie en bij interesse kunt u bellen naar 06-52095688

Er tussenuit om tot rust te komen, voor een langere periode of vakantie?
Mooi huisje met landelijk uitzicht in het buitengebied van Lunteren, 0623696469

Binnenkort in bkh.: **Behouden aan land, Bijbellezingen Paulus' laatste zendingsreis, Ds. A. Schot.** Mooi eindejaarscadeau! www.ramshoorn.nl

Kom geheel vrijblijvend langs op zaterdag 16 september a.s. bij:
Hertespoor 3 en 3A te Barneveld

Een vrijstaande woning die keurig is afgewerkt en die gelegen is nabij alle voorzieningen. Daarnaast is de woning uitermate geschikt voor
o.a. mantelzorg of praktijk aan huis!

Woonoppervlakte: 255 m²
Perceeloppervlakte 721 m²
Vraagprijs € 839.000,- K.K.

Tussen 11.00 uur en 15.00 uur bent u van harte welkom om de woning te bezichtigen. Zien we u zaterdag?

Meer informatie? Neem contact op met
Westeneng Makelaardij!
0342-415589
info@westeneng-makelaardij.nl

Te huur per 1 november, (semi)vrijstaande woning (3 slaapkamers) bij kerk Ger. Gemeente Hilversum.

Bij interesse: mail naar
jvrijssel@gergem-hilversum.nl
of bel naar 06 518 490 99

Te huur in Amerongen: woning boven winkel voor 1 meisje/vrouw. Met eigen ingang en gebruik van tuin. Info: app 06-33986068 (of bel na 18.00).

Woonruimte gezocht voor 2 pers. m/v
Omgeving Kootwijkerbroek, Barneveld, Lunteren, Wekerom. Te huur voor onbepaalde tijd. Alle suggesties welkom.
Tel 0611411676

UITNODIGING

D.v. vrijdag 6 okt. 2023
Geref. Gemeente Gorinchem
(parkeertip: zie onze website)
Aanvang 19.30 uur

Pastoraat rondom het verlies van een kind;

Een taak van de hele gemeente!
Spreker: ds. R.W. Mulder

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

www.indeknoopgebroken.nl tel: 06-49 49 94 99

'CRESCENDO ZINGT PSALMEN'

Koor- en Samenzangavond
Grote Kerk Dordrecht

D.V. Zaterdag 23 september
19.00 uur - Toegang gratis!
Chr. Urker Visserskoor Crescendo
o.l.v. Louwe Kramer
Bariton: Piet Baarsen
Orgel: Pieter Heykoop
Leiding: ds. J. de Kok
Collecte: Ezra for Israël

Word vriend en steun de Stichting!
NL35 ABNA 0548 9879 20

De enige troost ook voor het Duitse volk?

Help mee de waarheid terug te brengen!

Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht

Meer informatie? → www.svvhed.org

Vacatures **Manager Zorg**

🕒 min. 24 uur 📍 **Siloah:** Gebied Midden 📍 **Maranatha:** Rijssen

Jij...

- ✓ Bent daadkrachtig
- ✓ Bent verbindend
- ✓ Bent innovatief
- ✓ Hebt hart voor medewerkers en bewoners

Siloah: Scan de QR code

Maranatha: Scan de QR code

Agenda en Bladmuziek
www.arthurdejong.nl

Begrafenisverzorging
Corné Vader, Arnhemuiden

Tel. 0118 – 60 25 00

Eenvoudig, Betrokken & Stijlvol

Vraag gratis en vrijblijvend het boekje aan:
Zó wil ik het. Handreiking voor het regelen van mijn begrafenis.

www.cornevader.nl
info@cornevader.nl

Hartelijk welkom in onze gezellige luxe
Bed&Breakfast in Elspeet.
www.bbochtendgloren.nl
 Tel. 0613450569

SCHRIJF IN UW AGENDA!

D.V. VRIJDAG 29 SEPTEMBER, 19.30 UUR
 GROTE OF SINT-MAARTENSKERK ZALTBOMMEL

HET LIED

DER LIEDEREN

THEMA-AVOND MET SAMENZANG

N.A.V. DE HERUITGAVE VAN
HET HOOLIED VAN SALOMO
 VAN DS. A. HELLENBROEK

SAMENZANG O.L.V. PIETER HEYKOOP

SPREKERS:

DRS. R. BISSCHOP
 DS. H. BRONS
 DS. A. SCHOT

JONG EN OUD IS VAN HARTE WELKOM!

**KOOR- EN SAMENZANGAVOND
 GROTE KERK VIANEN**

D.V. zaterdag 30 september – 19.00 uur
 m.m.v. **Mannenkoor Jeduthun Amersfoort**
 o.l.v. Arie Kortleven - Orgel: Marcel vd Ketterij
Gemengd Koor Yerseke
 o.l.v. Henriëtte de Bat - orgel: Pieter Heykoop
 collecte: Hulp Moldavië - Toegang vrij!
 Leiding: Ds. C. van Krimpen

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden

EXAMENCOMMISSIE

Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten

ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE

Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel

MODELINSTRUCTIE

Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers

KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijkse blad

BUNDELS met Psalmbewerkingen

CURSUS Kerkelijk Orgelspel

Allelei **ACTIVITEITEN**

Meer informatie
 of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meer weten over christenen in Cuba en
 Spanje? **Nodig ervaren spreker uit van
 Spaanse Evangelische Zending (SEZ).**

06-27269502 -

voorlichting@sez.st - www.sez.st

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
 033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

JUBILEUMACTIE

75 jaar
 staat Israël

**Geef kinderen goed
 en gefundeerd Bijbels
 onderwijs!**

Reformatorisch lesmateriaal voor kinderen in
 Israël op de Makor HaTikvahschool

Wilt u deze jubileumactie steunen?

Maak uw bijdrage over op:

NL10 INGB 0000 3389 52

t.n.v. Deputaatschap voor Israël,
 o.v.v. Jubileumactie 2023

Deputaatschap voor Israël organiseert in samenwerking met uitgeverij HaGefen een jubileumactie om reformatorisch lesmateriaal in het Hebreeuws ter beschikking te stellen. Het gaat om de volgende titels:

- **De Christenreis verteld en uitgelegd** (A.C.H. van Vuuren)
- **Het Woord gaat voort** - verhalen uit de kerkgeschiedenis (H. van Dam)
- **Leid mij in Uw waarheid** - de Heidelbergse Catechismus aan kinderen uitgelegd (H. van Dam)
- **Namen en Feiten** - deel 1, 2, 3 en 4

Per titel is er ca. €15,000 nodig voor het vertaal- en drukwerk.

Hartelijk dank namens de kinderen uit Israël!

dep-israel.nl/jubileumactie

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
 LEIDENDE IN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**Barneveldse
Begrafenis
Vereniging**

*voor een waardige,
eenvoudige verzorging
van begrafenissen
in Barneveld en omstreken*

**Begrafenisverzorger
G.M. (Gerard) van Lagen**

0342 - 783 000
*Dag en nacht bereikbaar
en beschikbaar*

www.BBVer.nl

**VAN DER WILT
RAAMDECORATIE**

**UW ADVISEUR
AAN HUIS**

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Wernsen Bouw en Montage is op zoek naar een **Montageman** voor onze Totaalbouw. Een indruk van welke projecten wij realiseren? Zie onze website:
www.wernsenbouwenmontage.nl
Bel of App met Eddy Wernsen voor een afspraak: 06-23048020

Rouw, eenzaam, beperking, eenverdiener of armoede? Stichting kleinesteun.nl 06-34180256. Tevens gezocht: **(jonge) maatjes, gastadressen en donateurs!**

**PROBLEMEN MET
VERSLAVING?**

Wacht niet langer!
Er is hulp!

Voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 - 0601964 www.addisa.nl

**DE APP MET DUIZENDEN
CHRISTELIJKE MUZIEK-
EN VERTELCDS**

**Makkelijker
dan een
cd-speler**

 FamilyStream

**Luister
nu gratis
1 maand
mee!**

www.familystream.com

Zoekt u een mediator
of
organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

De Oase is een oord van rust en structuur, ontspanning en bezinning. Wij bieden pastorale en psychosociale begeleiding aan gasten die toe zijn aan een periode van rust en herstel.

www.diaconaalgastenhuisdeoase.nl

de Oase
diaconaal gastenhuis

"Als het leven om een adempauze vraagt"

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Vanwege toenemende drukte en uitbreiding van onze winkeltijden zijn we op zoek naar **enthousiaste verkoopmedewerkers**. Dit betreft de verkoop van kaas en aanverwante artikelen in een van onze gezellige kaaswinkels in:

RIDDERKERK – SLIEDRECHT – ZEIST – EDE – VEENENDAAL
ROSMALEN – BEST – TIEL – DORDRECHT

Betreft:

- **1, 2, 3 of 4 dagen**
- Dinsdag/Woensdag/Donderdag/Vrijdag
- 08.30 tot 17.30 uur
- Goede verdienen!
- Ervaring is niet belangrijk, jouw inzet en motivatie wel.

Schoolverlaters ook welkom! We hebben interessante plekken beschikbaar voor BBL-opleiding Verkoop(specialist). Zeer goed betaald en met baangarantie! Zie: www.dekaasstolp-winkels.nl voor al onze filialen.

Interesse?

Stuur uw sollicitatie, voorzien van motivatie en CV, naar info@dekaasstolp-winkels.nl

Blijf
ontwikkelen
en leren met
JufMeester

Speciaal voor leerkrachten: Inspirerende workshops

Met onze workshops blijf je op de hoogte van actuele thema's in het onderwijs en heb je contact met andere leerkrachten. Na afloop krijg je een deelnamebewijs voor het Lerarenportfolio.

Meld je snel aan!

1. Je lessen in orde
door Peter Teitler - najaar 2023

2. Geef spannende microlessen
door Grej of the day - voorjaar 2024

3. Gedrag zien en lezen
door Deviaa - najaar 2023

4. Leerdoelen en succescriteria
door Bazalt - voorjaar 2024

meer weten?
✓

jufmeester.nl

☎ 06 4993 8585 of jufmeester.nl

RD geeft mij bezinnende duiding van het alledaagse, snelle nieuws.

Matthea | Recruiter

RD. Elke dag nieuws in Bijbels licht

*Maak nu kennis met het RD incl. RDMagazine
4 weken lang voor slechts 5 euro
Ga naar rd.nl/saambinder*

**HEEREN
VAN
OPHEUSDEN**

AMBTSKLEDING

MAATKOSTUUMS

TROUWKOSTUUMS

GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonden of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL

BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

Ter gelegenheid van het **100-jarig bestaan van de SGP-PKV Opheusden** is er een **herdenkingsboek** uitgegeven. Er zijn exemplaren te koop voor belangstellenden. Dit boek van +/- 100 blz. is te bestellen via kv@cv-serviceadvies.nl of per tel. 06 53 444 791. De kosten van dit boek zijn €10,00 excl. verzendkosten.

Vit. D (Vegan D met D₃ en D₂) van **Neolife** draagt bij aan:

- * een betere gemoedstoestand
 - * verhoging van de weerstand
 - * verbetering van botdichtheid
- Kortingscode **veg9** (tot 4/10)
Kommie, tel. 0634826766

www.naturalhealthproducts.nl

**buitenpraktijk
Mark.**

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

‘We voelen onze cliënten echt aan’

Het is voor hen net als thuis

Zorg die aansluit bij de levensovertuiging van cliënten. Zorgverleners die psalmen zingen en met hen bidden. Dat willen we behouden. Door een tekort aan helpende handen ontstaat echter een toenemende druk op de reformatorische zorg. Alleen samen kunnen we onze zorg behouden.

Deze campagne is een samenwerking van: Adullam, Cedrah, De Schutse, RST Zorgverleners, Salem, Elim, Maranatha en Siloah

Annemarie Verheij,
gespecialiseerd verzorgende,
woonzorgcentrum Nebo

Steun het initiatief!

vooronzorg.nl

**samen
voor
onze
zorg**

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij:**
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Pesten

Op een dag vroeg een wetgeleerde aan de Heere Jezus: 'Wat moet ik doen om het eeuwige leven te krijgen?' Jezus reageerde met een vraag: 'Wat staat er in de wet?'

De wetgeleerde zei: 'Gij zult den Heere uw God liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw kracht en uit geheel uw verstand; en uw naaste als uzelf'. En de Heere zei tot de wetgeleerde: 'Gij hebt recht geantwoord; doe dat en gij zult leven'. Dus... God liefhebben boven alles is het belangrijkste! Dáár moet het in je leven om gaan.

Maar we letten nu op het laatste gedeelte: je naaste liefhebben als jezelf! Ook dit is een opdracht van de Heere! Hoe kan het dan dat 350.000 kinderen in ons land, minstens eenmaal per week, worden gepest? En dat dit pesten ook gebeurt op christelijke en reformatorische scholen? Dat mag toch niet gebeuren bij ons, terwijl we elke zondag de Tien Geboden horen, terwijl we zo goed weten dat we de Heere hiermee verdriet doen! Vreselijk! Schelden, plagen, pesten, haten. Stop ermee! En als jij gepest wordt, praat erover met de Heere en met je ouders. De Heere Zelf werd ook gescholden, geslagen en zelfs aan het kruis genageld. Wat deed Hij? Hij bad: 'Vader, vergeef het hun!'

Als jij ziet dat iemand geplaagd wordt, ga dan helpen! Denk aan de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. De priester en de Leviet liepen de gewonde man voorbij, maar een Samaritaan ging helpen. Hij verzorgde de wonden. Hij bracht hem in de herberg. De Heere zei tegen de wetgeleerde en ook tegen ons: 'Ga heen en doe gij desgelijks.' *Vraag: Als jij ziet dat iemand wordt geplaagd, wat kun jij dan doen?*

Lezen: Lukas 10: 25-37

Uit:

Het levenslied van Robert

De nieuwe kerk in Dundee is bijna klaar. Het is een eenvoudig gebouw geworden met mooie boogramen.

De schilders zijn aan het werk. Mensen kijken belangstellend toe.

'De kerk ziet er eenvoudig uit, er is nog geen geld voor een toren', zegt een vrouw met een boodschappenmand aan haar arm. 'Heb je al binnen gekeken? Er zijn meer dan 1100 zitplaatsen. We hopen dat er ook een dominee mag komen'. 'Ja, ik heb gehoord dat ze eerst een school willen bouwen en dan pas aan een toren bij de kerk gaan denken', zegt haar vriendin. 'Het zou mooi zijn als we een lokaal mochten gebruiken voor onze meisjes om te leren naaien en breien'.

'Goed idee, zeg. Waar jij al aan denkt! Maar een dominee is het belangrijkste', zegt de eerste weer. 'Er zijn verschillende kandidaten om te beroepen. Heb je McCheyne weleens beluisterd? Hij moet erg begaafd zijn. Ik ben benieuwd om hem te horen'.

'Een nieuwe kerk en een nieuwe dominee. Dat zou te mooi zijn om waar te zijn', zegt de ander weer. Druk pratend lopen de beide vrouwen weg. Enkele weken later wordt de nieuwe kerk in gebruik genomen. En niet lang daarna gaat McCheyne in de gemeente voor. De mensen zijn onder de indruk van de jonge kandidaat met zijn mooie stem. Er wordt veel over hem gepraat. De kerkenraad besluit om hem te beroepen.

Robert McCheyne neemt het beroep niet lang in beraad. Hij ziet het als de leiding van de Heere dat de grote gemeente van Dundee aan zijn zorgen wordt toevertrouwd.

Er breekt nu een drukke tijd voor hem aan. Eerst moet de pastorie bewoonbaar gemaakt worden. Zus Elisa zal voor de huishouding gaan zorgen. De pastorie is gelegen dicht bij een baai met een prachtig heuvellandschap erachter. Samen richten ze de pastorie in, maar Robert begint bij de studeerkamer en komt er voorlopig niet meer uit. Dit is het belangrijkste vertrek voor hem! ♦

vervolgverhaal | M.H. Karels-Meeuse - uitg. Den Hertog

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Bidden en de Naam van God

Mijn eigen gebeden stellen me schuldig. Tegelijk vind ik het zo moeilijk als een ambtsdrager of leerkracht om de paar zinnen de naam 'Heere' noemt. Zouden we hier niet voorzichtiger en meer bewust mee om moeten gaan?

Misbruik

De vraag stellen is hem beantwoorden. Maar we begrijpen dat de vraagsteller dit onder de aandacht wil brengen. Want, zo lezen we in onze Heidelbergse Catechismus bij Zondag 36: 'er is geen groter zonde, noch die God meer vertoort, dan de lastering Zijns Naams; waarom Hij die ook met de dood te straffen bevolen heeft'. Wij denken bij grote zonden zo vaak aan de onherroepelijke daad van moord, of de zonden - met zoveel verwoestende gevolgen - tegen het zevende gebod. Dat zijn zeker verschrikkelijke zonden, maar onze Heidelberger schrijft dat het misbruik van de Naam van God ernstiger is en Hem meer vertoort. Dezelfde Zondag, rond het derde gebod van Gods heilige wet, spreekt in antwoord 99 heel nadrukkelijk uit 'dat wij den heiligen Naam Gods anders niet dan met vreze en eerbied gebruiken, opdat Hij van ons recht beleden, aangeropen, en in al onze woorden en werken geprezen worde'. Als we dat overdenken, moeten we van onszelf wel een afkeer krijgen. Hoe menigmaal misbruiken we dan Zijn Naam? Maar zonder het ontdekkende werk van Gods Geest bidden we maar verder...

Wat is er dan veel kwalijk bidden. Ds. F. Bakker (1919-1965) schrijft erover in "Gebedsgestalten". We lezen: 'Want hier kan ik zelfs om bekering vragen, om behoud, om zaligheid, om de hemel en toch een slechte bidder zijn. Als ik namelijk bid om bekering, maar zonder bekeerd te willen worden. Als ik vraag om behoud, maar zonder smart te hebben van eigen verlorenheid. Als ik vraag om zaligheid, maar nooit eigen rampzaligheid heb erkend. Als ik vraag om de hemel, maar toch niet verlegen

ben om de God van de hemel. Ik kan om alles bidden wat Gods volk mag bezitten, terwijl ik echter de Heere Zelf daarin missen kan. Is er nu nog iemand die bidden kan? Dat is niet te hopen. Hij zou zichzelf bedriegen, als hij dat dacht'.

Gebruik

Toch heeft het de Heere behaagd om Zichzelf Namen te geven. Wat kan dat diep verootmoedigen! De Allerhoogste heeft Zichzelf geopenbaard, ook in Zijn Namen. Onheilige, kleine mensjes mogen die Namen gebruiken. Om met eerbied en ontzag Hem aan te spreken zoals Hij Zich in Zijn Woord heeft geopenbaard. Als we daar wat indrukken van krijgen, zijn we beducht om die Namen steeds te noemen. De Namen van God mogen nooit als 'stopwoord' worden gebruikt. Maar de vraagsteller wees er al op dat het vaak gebruiken van Zijn Naam soms in de Bijbel ook wel voorkomt. In de acht verzen die Psalm 130 telt, vinden we acht keer de Naam 'HEERE' of 'Heere'. Deze psalm is een 'hartgrondig gebed van een godzalig mens', schrijven de kanttekenaren. De bidder roept God aan vanuit zijn nood en ellende. Zoals een moeder die haar kind kwijt is op een drukke markt niets anders kan doen dan de naam van haar kind steeds weer roepen, zo mag de dichter hier met 'vreze en eerbied' herhaaldelijk de Namen van God uitspreken. Lezer(es), lijken onze gebeden op de Bijbelse voorbeelden? En: verstaat u de vraag van de jongeren van Jezus: 'Heere, leer ons bidden'? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.